

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Notitia Congregationum Et Tribunalium Curiæ Romanæ

Plettenberg, Hunold

Hildesii, 1693

Pars III. De formulis votoru[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63032](#)

13. Monendus est demum Pœnitens à Confessario observandam esse hanc Clauſulam : *Et ita illum moneas, & tunc videndum bene.* Sive hæc clauſula in Brevi exprimatur, sive non, monendus est Pœnitens de effectu concessonis, seu gratiæ ipſi factæ.

14. Cum diriguntur literæ ad Ordinarios, vel etiam Confessarios pro injunctione manuum violenta in Clericum, aut forte pro alia, apponi solet hæc clauſula: *Quod si dictus lator ordinationi, sensentiae dicti Ordinarii latæ, velferendæ parere contempserit in eandem excommunicationem relabatur.* Cujus clauſulæ verus sensus ex infra dicendis patebit, nunc monere sufficit, ne Episcopus jubeat, aut præcipiat impossibile aut valde difficultia.

P A R S III.

De Formulis votorum.

Literæ S. Pœnitentiariæ quadruplicem materiam concernunt:

1. Dilationes, commutations, & dispensationes votorum. 2. Dispensationes matrimoniales. 3. Absolutiones & dispensationes diuersas, quæ conceduntur

in utroque foro in materiis absolutio-
num pro delictis publicis, quando fit
Commissio Ordinarii. 4. Absolutio-
nes, dispensationes & grātias, quæ con-
ceduntur pro Regularibus, & Religio-
nem ingredi volentibus, in utroque fo-
ro. In hac parte de prima materia, vo-
ta nimirum concernente, agemus. Vo-
tum aliud simplex est, aliud solenne. Ad
solenne non extendit se ordinaria S. Pœ-
nitentiariæ facultas, ideoque hic tantum
de formulis simplicia vota respicientibus
agetur.

§. I.

*Modus exequendi Literas dilationis
Voti Religionis.*

1. Dilatio Voti simplicis datur his, qui
ob impedimentum aliquod temporale id
implere nequeunt, vel quia Parentes in-
digent eorum operā, vel quia sunt gra-
vati ære alieno, vel quia tenentur red-
dere rationes, vel quia infirmitate ali-
qua impediuntur, quæ quidem dilatio,
licet dari possit à quolibet Confessario,
cum non sit ex reservatis Sedi Aposto-
licæ, si tamen petatur à S. Pœniten-
tiaria, sub hac formulâ concedi solet;

2. For-

2. *Formula Dilationis simplicis Voti Religionis.*

Leander Miseratione Divina Tituli SS. Nerei & Achillei S. R. E. Presbyter Cardinalis.

Discreto Viro Confessori Magistro in Theologia, vel Decretorum Doctori, ex approbatis ab ordinario, per latorem presentium ad infrascripta specialiter eligendo. Salutem in Domino.

Ex parte latoris presentium nobis oblata petitio continebat: Quod ipse alias simplex Religionis votum emisit. Cum autem, sicut eadem petitio continebat, lator praedictus habeat Parentes suâ operâ & auxilio egentes; Idcirco pro suæ conscientiæ quiete cupid, sibi ad votum hujusmodi adimplendum dilationem per Sedem Apostolicam concedi. Quare supplicari fecit nobis humiliter, ut sibi super his de opportuno remedio providere dignaremur. Nos igitur, qui Pœnitentiariæ D. Papæ curam gerimus, authoritate Apostolica spe-

specialiter nobis concessâ, discretioni
tuæ committimus, quatenus, si est ita,
dicto latori, auditâ prius ejus Sacra-
mentalî Confessione, a consideratis,
quæ erunt consideranda circa statum, &
continentiam latoris, ne sub prætextu
alterius temporalis necessitatis maneat
in periculo proprie aeternæ salutis, dila-
tionem ad implendum votum prædi-
ctum, durantibus necessitatibus Paren-
tum, concedas, b dummodo illis cum
effectu prospicit, & interim vitam cœli-
bem ducat, c & aliqua Religionis,
quam vovit, quotidie faciat ad eum
finem, ut ea adimplens, meminisse
semper possit obligationis, qua hujns-
modi voto adstringitur, prout secun-
dum DEUM ipsius animæ saluti expe-
dire judicaveris, in foro conscientiæ
d & in ipso actu Sacramentalis Con-
fessionis tantum, & non aliter, neque
ullo alio modo, e ita, quod cessantibus
necessitatibus Parentum præfatum vo-
tum adimplere teneatur. Et ita il-
lum moneas. Datum Romæ apud S. Pe-
trum.

O 2

3. In

3. In his advertendæ sunt Clausulae:
Prima a Consideratis quæ erunt consideranda, per quam indicatur, ut Confessarius examinet veritatem causæ, & necessitatem postulatæ dilationis, ac deinde ponderet periculum spirituale pœnitentis, si remanet in sæculo.

4. Secunda clausula est. b Dummodo illis cum effectu prospicit, & interim vitam cælibem ducat. Requirendum ergo à petente dilationem, quomodo proficit Parentibus, & monendus is est de cælibatu servando, ut possit sublato impedimento votum implere.

5. Tertia est: c Et aliqua Religionis, quam ingressurus est, quotidie faciat. Non vero quælibet opera injungenda erunt, sed ea, quæ sunt congrua statui, possibilitati, & utilitati voventis. Si enim quis vovisset v. g. Societatem JESU ingredi, injungi ei posset onus quotidiani examinis conscientiæ, vel orationis mentalis, vel quid simile, quod commodè ab eo fieripossit, & cum fructu spirituali animæ adimpleri.

6. Quarta est. d Et in ipso actu Sacramentalis Confessionis tantum, intellige non physicè sed moraliter, ut peragatur immediatè post eam.

7. Quin-

7. Quinta est: e Ita, quod cessantibus necessitatibus Parentum, prefatum votum adimplere teneatur. Monendus ergo Pœnitens non dispensatum in voto, sed concessam solum dilationem.

8. Post confessionem ergo Pœnitentis, & consuetam absolutionem à Censuris, & peccatis subjungat Confessorius:

Insuper Auctoritate Apostolica specialiter mihi delegata, tibi dilationem ad implendum votum Religionis, quod emisisti, concedo in nomine Patris, & Filii & Spiritus sancti Amen.

§. 2.

De Transgressione voti Religionis.

1. Qui emisso voto simplici ingredendi Religionem contrahit matrimonium, peccat mortaliter, tenetur tamen in matrimonio manere. Absolutio vero à transgressione voti Religionis non est reservata Sedi Apostolicæ, si tamen ad eam recurrat Pœnitens, ut possit debitum conjugale reddere, & exigere, Literæ sic expediuntur:

O 3

2. For-

2. *Formula Transgressionis Voti simplicis Religionis.*

Leander &c.

Nobis oblata petitio continebat,
quod ipse alias, postquam Religionem
ingredi voverat, Matrimonium in fa-
cie Ecclesiae contraxit, & successive
consummavit cum quadam muliere
sua ad praesens uxore. Cum autem, &c.
Lator prefatus de premissis plurimum
dolet, & in dicto Matrimonio rema-
nere, & debitum conjugale reddere,
& exigere licet posse desideret, pro-
sua conscientia quiete, cupit a trans-
gressione hujusmodi per Sedem Aposto-
licam absolviri, secumque desuper dispen-
sari: Quare &c. Quatenus, si ita est,
dictum latorem (auditam prius ejus Sa-
cramentali Confessione) a transgressio-
ne hujusmodi absolvias haec vice, in for-
ma Ecclesiae consueta, a injuncta ei pa-
nitentia salutari. b Ipsumque, si aliud
Canonicum non obstat, in dicto matri-
monio remanere, & debitum conjuga-
le reddere & exigere posse declares in
faro conscientia, & in ipso actu Sacra-
men-

mentalis Confessionis tantum, & non
aliter, neque ullo alio modo. c Ita quod,
si uxori supervixerit, eodem voto te-
neatur ut prius, & ita illum moneas.
Datum &c.

3. Per clausulam: a Injuncta ei pœ-
nitentia salutari relinquit M. P. arbitrio
Confessarii qualitatem pœnitentiæ in-
jungendæ, quæ consistit in orationibus,
eleemosynis & jejuniis, quorum nomi-
ne veniunt omnia opera pœnalia.

4. Additur clausula: b Ipsumque, si
aliud Canonicum non obstat, in dicto ma-
trimonio remanere, & debitum con-
jugale reddere & exigere posse declares,
nimis ad tollendum omnem scrupu-
lum Pœnitenti, ne per Conscientiam
erroneam peccet.

4. Per clausulam: c Ita quod, si uxori
supervixerit eodem voto teneatur ut
prius, & ita illum moneas, injungitur
Confessario, ut moneat Pœnitentem de
obligatione adimplendi sui voti, si alteri
comparti supervixerit. Quod si conti-
nenter vivere non possit, vel ob educa-
tionem prolium, aliamvè gravem ob
causam illud adimplere nequeat, admoni-
nendus est, ut iterum recurrat ad Sa-
ctam

cram Pœnitentiariam pro commutatio-
ne voti in alia pœnitentiæ opera. Quæ
commutatio posset etiam peti cum ab-
solutione à transgressione, si prævideret
se non posse, casu quo Conjugi super-
viveret, votum adimplere, ne opus
deinde sit denuo ad S. Pœnitentiariam
recurrere.

5. Cæterum post absolutionem à cen-
suris, & peccatis dicat Confessarius for-
mulam declarationis sequentem:

*Deinde authoritate Apostolicâ, mibi specia-
liter delegata te, non obstante voto Religionis,
quod alias emisisti in Matrimonio remanere, &
debitum Conjugale exigere, & reddere posse de-
claro. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus San-
cti, Amen. Passio Domini &c.*

§. 3.

De Transgressione voti Castitatis.

1. Transgressio voti Castitatis non est
reservata Sedi Apostolicæ; Nec etiam
dispensatio ad petendum debitum, quæ
potest dari ab Episcopo, si tamen ad
S. Pœnitentiariam recurratur, sequenti
formula expediri solet:

Leander &c.

*Discreto Viro Confessori &c. Salutem in Do-
mino. Ex parte Latoris præsentium nobis &c.*

Con-

Continebat, quod ipse aliis simpliciter vovit Castitatem servare, deinde uxorem ad præsens viventem duxit. Cum autem dictus Lator de hujusmodi transgressione doleat, debitum Conjugale exigere licet posse desideret; Ideo pro sua conscientia quiete cupit per Sedem Apostolicam absolvit, secumque desuper dispensari. Quare supplicavit. Nos &c. discretioni tuae committimus, quatenus, si est ita, dictum Latorem, audita prius ejus Sacramentali Confessione à transgressione hujusmodi absolvias &c. Inuncta ei pro modo culpæ pœnitentia salutari, ipsumque in dicto Matrimonio remanere, & debitum Conjugale reddere posse, & debere declaras. Et cum eodem, quatenus de illius incontinentia timendum sit, ut idem debitum Conjugale etiam exigere licet valeat, etiam misericorditer dispenses, in foro conscientiae &c. Ita quod si Uxori supervixerit eodem voto tenetur, ut prius obligatus, & si extra Matrimonium interim fornicatus fuerit, sciat se contra votum hujusmodi facturum, & ita illum moneas. Datum &c.

3. Clausulæ pleræque claræ, & non nullæ ex supradictis patent. Ob istam: Et si extra Matrimonium interim fornicatus fuerit, sciat se contra votum hujusmodi facturum, monendus est Pœnitens, quod etsi usum Matrimonii liberum habeat, si tamen for-

fornicetur, aut aliquid simile committat,
contra votum castitatis facturum.

4. Modus declarandi & dispensandi
juxta formam hujus Brevis hic post ab
solutionem consuetam esse poterit.

Item Authoritate Apostolica mihi specia-
ter delegata te non obstante voto Castitati
quod emisisti, & transgressus fuisti in dicto
Matrimonio remanere, & debitum Conjugali
reddere possis, & valeas tecum eadem authori-
tate Apostolica dispenso. In nomine Patris, &
Filii &c.

5. Notandum, quod praxis execu-
tionis Literarum trium præcedentium
capitum tenenda sit, ut æquitati con-
fona, etiamsi absque Literis S. Pœni-
tentiarie in dictis casibus procedatur
Confessario.

§. 4.

De Commutatione Voti Religionis.

1. Commutatio voti Religionis fit a
S. Pœnitentiaria vel ob stimulos carnis
ut possit Vovens licet contrahere ma-
trimonium, vel ob debilem illius com-
plexionem, ut possit vitam cœlibem du-
cere in sæculo. Formula in utroque ca-
su est eadem, exceptis præfatis duabus
clausulis.

2. For

2. Formula Commutationis Votisim-
plicis Religionis.

Leander &c.

Discreto Viro Confessori salutem in Domino.
Ex parte Viri Latoris præsentium nobis &c. con-
tinbat, quod ipse alias simpliciter vovit Reli-
gionem ingredi. Cum autem dictus Lator con-
tinenter vivere posse diffidat, ideo pro sue con-
scientiae quiete cupit sibi præfatum Votum ad ef-
fecium contrahendi matrimonium in alia Pœni-
tentia opera per Sedem Apostolicam commutari.
Quare supplicavit &c. Nes &c. discretioni tue
committimus, quatenus si est ita, dictum La-
torem audita prius ejus Sacramentali Confessio-
ne à mutatione propositi absolvas &c. injuncta
ei Pœnitentia salutari, sibique votum præ-
fatum ad hoc, ut matrimonium legitimè
contrahere, & in eo debitum Conjugale exige-
re, & reddere licet valeat (a) in Sacramen-
talem Confessionem semel quolibet mense (b) &
in alia Pœnitentia opera perpetua per te injun-
genda, (c) interquæ sint etiam aliqua Religionis,
quam ingressurus fuisset, quæ quotidie facere te-
neatur ad eum finem, ut ea adimplens meminisse
semper possit obligationis, qua hujusmodi voto
adstringebatur, prout secundum D E U M ipsius
animæ saluti expedire judicaveris, dispensando
commutes in foro Conscientiae, alio modo &c.
Datum &c.

2. For
3. Ia

3. In Clausulâ : (a) *In Sacramentalm Confessionem semel quolibet mense, sumitur mensis secundum communem acceptionem, & cursum, ita ut vovens satisfaciat obligationi, si v. g. in principio Januarii, & postea in fine sequentis Februarii iterum confiteatur.* Quod si cum commutatio fit, medietas mensis jam elapsa sit, censendum est mentem Majoris Pœnitentiarii esse, non velle obligare voventem ad novam confessionem, in ea mensis extremitate, seclusus dicendum judicat Mar. Paul. Leo, si in principio mensis fiat commutatio.

4. Clausula : (b) *Et in alia Pœnitentiæ opera perpetua, denotat primò non unum opus, sed plura injungenda esse;* Deinde debere esse perpetua, non quidem continua, seu quotidiana, sed certis & statis temporibus injungenda, quia relaxatio voti per commutationem est perpetua.

5. (c) *Inter quæ sint etiam aliqua Religionis, ea tamen quæ sint compatabilia cum statu conjugali, nec valde difficultia ad illorum executionem, quotidiana tamen;* v. g. quotidie per breve tempus orationi vacare mentali vel vocali, facere examen conscientiae, le-

gerē

gere librum aliquem spiritualem, audi-
te sacrum,

6. Clausula: *Ad hoc, ut matrimonium le-*
gitimè contrahere valeat ponitur in literis,
quæ dantur nonnullis ad effectum con-
trahendi matrimonium. In aliis ad vi-
tam cœlibem in sæculo ducentam poni-
tur: Dummodo vitam cœlibem ducat.

7. Formula commutationis post ab-
solutionem ordinariam talis subjungatur
à Confessario:

Et Authoritate Apostolica mihi specialiter
delegata, Ego tibi votum Religionis, quod emi-
sisti, in opera pietatis, quæ tibi præscripsi,
dispensando, ad effectum licet contrahendi ma-
trimonium, sive ad effectum remanendi in sæculo
in vita cœlibe, commuto. In nomine Patris,
& Filii &c.

8. Formula Commutationis voti Re-
ligionis pro Clericis Ordine sacro in-
signitis.

Pro Clericis in sacris constitutis expe-
diuntur Literæ absque mentione Matri-
monii & Cœlibatus, sed hæ duæ clau-
sulæ inseruntur:

9. Prima: *In frequentiam Sacra-
mentalis Confessionis singulis scilicet hebdo-*
madis, semel, vel quoties tibi vide-
bitur. Debet ergo Executor illi impo-
nere,

nere, ut singulis septimanis peccata sua confiteatur, vel etiam sæpius, si ita expedire judicaverit.

10. Secundo: Partem videlicet eorum Pœnitentiarum, quas Regulares Ordinis, quem vovit, ex præscripto ipsius Ordinis abstinentiis, vel jejuniis, aut interioribus indumentis subire solent. Ea vero pœnitentiæ opera imponat Executor, quæ spectata qualitate voventis, facilioris sunt executionis. Abstinentiæ, prout contradistinguitur à jejunio, accipitur pro quacunque privatione cuiusvis cibi, moderatoque ciborum usu. Jejunium hic sumitur Ecclesiasticum. Interiora indumenta sunt: Cilicia, catenulae ferreæ, & similia. Horum unum, vel aliqua imponere sufficit, hoc enim importat particula: *Vel, non est necesse omnia imperare.*

11. Præter hæc non quotidiana, imponenda sunt aliqua quotidiana, & prudentiæ Confessarii relinquuntur. Hæc esse possent: Recitatio Litaniarum B. M. V. cum examine conscientiæ, vel Commemoratio S. Fundatoris Ordinis.

§. 5.

§. 5.

De Voti Castitatis Commutatione.

1. *Commutatio Voti Castitatis* sic, vel ob stimulus carnis, vel ad conservandam nobilem familiam, vel quia mulier, licet non patiatur stimulus, est in periculo amittendi pudicitiam, utpote quia pauper est & pulchra, vel orbata parentibus, aliasve ob causas. Literæ S. Pœnitentiariæ sic expediuntur.

2. *Formula Commutationis Voti Ca-*
stitatis.

Leander &c.

Discreto Viro Confessori &c. Salatem in Do-
mino. Ex parte Viri Latoris præsentium nobis &c.
continebat, quod ipse alias simpliciter vovit Ca-
stitatem servare. Cum autem dictus Lator con-
tinenter vivere posse diffidat; Ideo pro suæ
Conscientiæ quiete cupit per Sedem Apostolicam
sibi votum præfatum ad effectum contrahendi
Matrimonium in alia Pœnitentiæ opera commu-
tari; Quare supplicavit, &c. Nos &c. discre-
tioni tue committimus, quatenus, si est ita
dictum Latorem, audita prius Sacramentali
Confessione à mutatione propositi absolvias, &c.
Injuncta ei Pœnitentia salutari sibique votum
præfatum ad hoc tantum, ut matrimonium le-
gitimè contrahere, & in eo debitum Conjugale
exi-

exigere, & reddere licite possit, dispensando, commutes in Sacramentalem Confessionem semel quolibet mense, & in alia Pœnitentia opera per te injungenda tam diu duratura, quamvis commutationi præfatæ locus erit. Inter quæ sunt aliqua pietatis, quæ quotidie facere teneatur, ad eum finem, ut ea adimplens meminisse semper possit obligationis, qua hujusmodi voto adstrin-
gebatur, prout secundum DEUM ipsius anima-
luti expedire judicaveris in foro Conscientiae, alio modo &c. Ita quod, si mulieri cui conju-
getur, supervixerit, Castitatem servet, utpote
codem voto, ut prius obligatus, & si extra Ma-
trimonium fornicatus fuerit, aut mortua dicta
Muliere, aliud matrimonium contraxerit, sciat
se contra votum hujusmodi facere, & debitum
conjugale exigere non posse, & ita illum m-
neas. Datum &c.

3. Advertendæ hic sunt Clausulae se-
quentes: Prima sibique votum præfa-
tum ad hoc tantum, ut matrimonium
contrahere legitimè possit, dispensan-
do commutes, in qua notanda dictio
tantum, quæ denotat commutationem
voti tantum fieri ad contrahendum ma-
trimonium, & permittendam copulan
matrimonialem, in reliquis vero actibus
manere voti obligationem.

4. Sc.

4. Secunda: In frequentiam Sacra-
mentalnis Confessionis semel quolibet
mense, clara sunt.

5. Tertia: Et alia Pœnitentiae opera,
ut sunt abstinencia ab ovis & lacticiniis,
jejunium, disciplinæ, Cilicia & similia.
6. Magnæ 7. de cœta. Cum vero plura in-
jungi debeant opera, sufficient duo, ne
gravetur Pœnitens.

6. Quarta: Inter quæ sint etiam ali-
qua pietatis opera, quæ quotidie facere
teneatur; Talia esse possunt eleemosyna,
recitatio orationum, auditio Missæ ex-
tra obligationem præcepti, & similia.
7. Magnæ 7. de voto.

7. Quinta: Prædicta opera, quæ pro
commutatione voti imponenda sunt tam
diu duratura esse, quandiu commuta-
tioni prædictæ locus erit. Ideoque di-
ctorum operum obligatio incipit à die
matrimonii, & eo per mortem consor-
tis soluto desinit, de quibus monendus
est Pœnitens.

8. Sexta & Septima: Ita quod si mu-
lieri, cui coniunctetur, supervixerit &c.
Et si extra Matrimonium fornicatus
fuerit &c. Clara sunt; Monendus pro-
P inde

inde est vovens de hac limitata dispensatione sibi concessa.

9. His præmissis post solitam absolutionem dicat Confessarius:

Et auctoritate apostolica mibi specialiter delegata tibi votum castitatis, quod emisisti, effectum, ut matrimonium contrahere, & debitum Conjugale redere, & exigere licite posse & valeas, in opera tibi praescripta, dispensando commuto. In nomine Patris &c.

§. 6.

De Commutatione voti simplicis Castitatis, & Religionis simul.

1. Si quis petat commutationem voti simplicis castitatis & Religionis, expediuntur Literæ eodem fere modo, & forma. Monendus vero est Pœnitens quod, cum Commutatio illa sit perpetua respectu voti Religionis, licet temporanea sit respectu voti Castitatis, quo reviviscit per mortem conjugis, ideo opera Pœnitentiaæ sint quoque perpetua. Si cominutetur votum Religionis remanente voto castitatis, observandi sunt dicta §. 4.

2. Forma Commutationis hæc erit:
Item auctoritate apostolica mibi specialiter delegata, tibi vota Religionis, & Castitatis

qua

quæ emisisti ad effectum, ut matrimonium legiti-
time contrahere, & in eo debitum Conjugale
reddere, & exigere licetè possis & valeas, in
opera pietatis, quæ tibi præscripsi dispensando
commuto. In nomine Patris &c.

§. 7.

De Commutatione votorum Pe-
regrinationis.

1. Vota trium Peregrinationum, vi-
delicet Jerosolymam, ad limina Aposto-
lorum Petri & Pauli, & ad S. Jacobum
de Compostella, Sedi Apostolicæ reser-
vata commutari solent ex causa infirmi-
tatis, paupertatis, senectutis aliavè ra-
tionabili in alia opera pro arbitrio pru-
dentis Confessarii, v. g. in faciliorem
Peregrinationem, eleemosynam, Pœni-
tentiam aliave pietatis opera.

2. Formula Commutationis, quæ post
absolutionem dicitur hæc est :

Item Authoritate Apostolica mibi specia-
liter delegata, tibi Votum Peregrinationis,
quod emisisti in Peregrinationem, eleemosynam,
seu alia pietatis opera, quæ tibi præscripsi, di-
spensando, commuto. In nomine Patris, & Fi-
lii, & Spiritus sancti, Amen,

P. 2 PARS

P A R S I V.

De Dispensationibus Ma-
trimonialibus.

§. I.

*Quædam Communia omnibus Dispensa-
tionibus Matrimonialibus.*

Impedimenta super quibus S. Pœnitentiaria dispensat debent esse occulta, unde dispensationes illius semper hanc Clausulam annexam habent: *Dummodo impedimentum occultum sit, seu occultum remaneat.* Super publicis enim Dataria Apostolica dispensat.

2. Causæ dispensationis veræ sunt rationabiles, & sufficientes v.g. periculum scandalorum, revelationis impedimenti, perseverantiæ in peccato ob occasionem difficulter removibilem præstitutionis vel diffamationis mulieris, vel periculum inimicitiarum, aut alterius damni spiritualis. De quorum veritate diligenter inquirere debet Confessarius, maximè cum agitur de contrahendo.

3. Dispensationes hujusmodi suffragantur tantum in foro conscientiæ. Unde si impedimentum fieret publicum ex occul-